

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere, Istorie și Teologie
1.3. Departamentul	Departamentul de studii românești
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / calificarea*	Limba și literatura română A – limbă și literatură străină A' Limbă și literatură străină A – limba și literatura română A' Ocupații posibile conform COR: Asistent de cercetare în filologie - 264315; Comentator publicist - 264201; Consilier învățământ - 235103; Corector (studii superioare) - 264202; Corespondent presa - 264205; Corespondent radio - 264204; Corespondent special (tara si strainatate) - 264203; Documentarist (studii superioare) - 262203; Editorialist - 264207; Filolog - 264301; Lector carte - 262205; Lector presa/editura - 264209; Lector scenarii - 265405; Profesor în învățământul gimnazial - 233002; Publicist comentator - 264210; Redactor - 264211; Referent difuzare carte - 262204; Referent literar - 264304; Referent relatii externe - 242215; Scriitor - 264102; Secretar de redacție (studii superioare) - 264215; Secretar institut, facultate - 235901; Secretar literar - 264305; Traducător (studii superioare) - 264306;

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Noțiuni de istoria limbii române						
2.2. Titularul activităților de curs							
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Gabriel Bărdășan						
2.4. Anul de studii	II	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2 curs	-	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5 curs	-	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					15
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10

Tutoriat	10
Examinări	5
Alte activități.....	6
3.7. Total ore studiu individual	61
3.8. Total ore pe semestru	75
3.9. Număr de credite	3

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	Cunoașterea principalelor noțiuni din sfera științelor limbajului
4.2. de competențe	Capacitatea de corelare a cunoștințelor noi cu achizițiile științifice anterioare.

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Dotarea tehnică adecvată a spațiului educațional: videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C3 Descrierea sincronică și diacronică a fenomenului lingvistic al limbii materne
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură, în deplină concordanță cu etica profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea cu principalele probleme referitoare la structura etimologică a limbii române; formarea deprinderii de analiză etimologică a unor forme lingvistice din structura limbii române; cunoașterea sistemului fonologic, gramatical și lexical al limbii române din perspectivă istorică.
7.2. Obiectivele specifice	<p>O¹ o.c. C3– să prezinte problema schimbărilor lingvistice în scopul cunoașterii și înțelegerii modului în care a evoluat și s-a dezvoltat o anumită limbă;</p> <p>O² o.c. C3- să se inițieze în problemele fundamentale din domeniul istoriei limbii române pentru a avea o viziune sintetică asupra modului în care s-a format și a evoluat limba română;</p> <p>O³ o.c. C3 – să identifice principalele schimbări produse de-a lungul timpului în toate compartimentele limbii române</p>

	<p>(fonetică, gramatică, lexic);</p> <p>O⁴ o.c. C3 - să se familiarizeze cu principalele teorii referitoare la teritoriul și epoca de formare a limbii române;</p> <p>O⁵ o.ap. C3 – să explice principalele schimbări produse în toate compartimentele limbii în trecerea de la latină la română;</p> <p>O⁶ o.ap. C3– să interpreteze aspectele de evoluție a fiecărui compartiment al limbii prin raportarea acestuia la celelalte;</p> <p>O⁷ o.ap. C1.2. – să-și formeze deprinderile de analiză etimologică a formelor lingvistice specifice limbii române;</p> <p>O⁸ o.ap. CT1. – să aplice conținuturile însușite în investigarea unor probleme ale limbajului supuse analizei la alte discipline din planul de învățământ;</p> <p>O⁹ o.at. CT1 – să-și dezvolte reflecția critică asupra metodelor de cercetare specifice lingvisticii istorice în deplină concordanță cu etica profesională.</p>
--	---

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
Bibliografie		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Procesul de formare a limbii române Romanizarea – definire, forme. Romanizarea Daciei – factori favorizanți. Dovezile și consecințele romanizării Daciei. Definiția genealogică a limbii române. Structura etimologică a limbii române: strat, substrat, superstrat, adstrat.	Problematizarea; dezbateră; conversația euristică; exercițiul; referatul; prezentarea orală; explicația etc.	
2. Procesul de formare a limbii române Delimitări ale teritoriului de formare a poporului și a limbii române. Epoca de formare a	Problematizarea; dezbateră; conversația euristică; exercițiul; referatul; prezentarea orală; explicația etc.	

limbii și a poporului român. Româna comună		
3. Elementul latin din structura limbii române (1) Diferențele dintre variantele limbii latine: latina clasică și latina populară. Izvoare de cunoaștere a latinei populare. Caractertistici ale latinei populare continuate în limba română (fonetică, gramatică, lexic).	Problematizarea; dezbateră; conversația euristică; exercițiul; referatul; prezentarea orală; explicația etc.	
4. Elementul latin din structura limbii române (2) Lexicul românesc moștenit din latină.	Problematizarea; dezbateră; conversația euristică; exercițiul; referatul; prezentarea orală; explicația etc.	
5. Substratul și superstratul limbii române a) Elementul autohton: Dacii și limba lor. Materialul lingvistic dacic. Particularități lingvistice ale limbii române preluate din limba autohtonilor (fonetică, morfosintaxă, lexic). b) Elementul slav: Contactul românilor cu slavii. Vechimea influenței slave. Împrumuturile lexicale slave	Problematizarea; dezbateră; conversația euristică; exercițiul; referatul; prezentarea orală; explicația etc.	
6. Influențe lingvistice exercitate asupra românei Influența maghiară. Influența turcă. Influența greacă. Influența germană.	Problematizarea; dezbateră; conversația euristică; exercițiul; referatul; prezentarea orală; explicația etc.	
Bibliografie BĂLTEANU, Valeriu, <i>Istoria limbii române. Perioade și evoluții</i> , Galați, Editura Istru, 2005. BRÂNCUȘ, Grigore, <i>Introducere în istoria limbii române</i> , București, Editura Fundației România de Măine, 2002. BRÂNCUȘ, Grigore, <i>Vocabularul autohton al limbii române</i> , București, EȘE, 1983. COȘERIU, Eugen, <i>Sincronie, diacronie, istorie. Problema schimbării lingvistice</i> , București, Ed. Enciclopedică, 1997. CVASNÂI-CĂTĂNESCU, Maria, <i>Limba română – origine și dezvoltare</i> , București, Humanitas, 1996. DENSUSIANU, OVID, <i>Istoria limbii române</i> , vol. I, <i>Originile</i> , București, EȘ, 1961. FISCHER, I., <i>Latina dunăreană. Introducere în istoria limbii române</i> , București, EȘE, 1985. FRÂNCU, CONSTANTIN, <i>Geneza limbii române și etnogeneza românilor</i> , Iași, Casa Editorială		

Demiurg, 1999.

GAFTON, ALEXANDRU, *Elemente de istorie a limbii române*, Iași, Editura Restitutio, 2001.

IVĂNESCU, G., *Istoria limbii române*, ed. a II-a, Iași, Editura Junimea, 2000.

KIRALY, FRANCISC, *Istoria limbii române. Sinteze*, Timișoara, TUT, 1984.

NANDRIS, OCTAVE, *Phonétique historique du roumain*, Paris, Klincksieck, 1963.

PHILIPPIDE, ALEXANDRU, *Originea românilor*, vol. I-II, Iași, 1923, 1927.

PUȘCARIU, SEXTIL, *Limba română*, vol. I *Privire generală*, București, 1940; vol. II, *Rostirea*, București, EA, 1994.

ROSETTI, AL., *Istoria limbii române*, București, EȘE, 1986.

RUSSU, I.I., *Limba traco-dacilor*, București, EA, 1970.

SALA, MARIUS, *Contribuții la fonetica istorică a limbii române*, București, EA, 1970.

SALA, MARIUS, *De la latină la română*, București, Editura Univers Enciclopedic, 1998.

SALA, MARIUS, *Introducere în etimologia limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic, 1999.

STOICESCU, NICOLAE, *Continuitatea românilor*, București, EȘE, 1980.

***, *Enciclopedia limbii române*, București, Univers Enciclopedic, 2001.

***, *Istoria limbii române*, vol II, București, EA, 1969.

***, *Istoria limbii române*, (coord. Florica Dimitrescu), București, EDP, 1978.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- În elaborarea seminarului au fost avute în vedere așteptările comunității academice și codurile sale etice.
- Conținuturile disciplinei sunt în concordanță cu nevoia de comunicare a societății actuale.

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs			
10.5 Seminar / laborator	Se vor verifica abilitățile de prezentare, analiză și interpretare a diverselor probleme referitoare la istoria limbii române pornind de la tematica discutată la ore și de la referințele bibliografice	Colocviu	80%

	consultate.		
	Activitatea din cadrul orelor de seminar.		20%
10.6. Standard minim de performanță:			
- Însușirea sumară, dar corectă, a conceptelor actualizate în conținuturile disciplinei.			

Data completării
 20.09.2017

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament
 Conf. dr. Dumitru Tucan

